

Czwartek, 10 marca 2016 r.

P8_TA(2016)0091

Sprawozdanie za 2015 r. w sprawie byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie sprawozdania za 2015 r. w sprawie byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii (2015/2895(RSP))

(2018/C 050/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Układ o Stabilizacji i Stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii, z drugiej strony (¹),
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 817 (1993) i 845 (1993),
- uwzględniając wyrok Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie stosowania umowy przejściowej z dnia 13 września 1995 r.,
- uwzględniając konkluzje prezydencji z posiedzenia Rady Europejskiej w Salonikach w dniach 19–20 czerwca 2003 r. dotyczące perspektywy przystąpienia państw Bałkanów Zachodnich do Unii,
- uwzględniając decyzję Rady Europejskiej z dnia 16 grudnia 2005 r. o przyznaniu temu państwu statusu kraju kandydującego do członkostwa w UE, a także konkluzje Rady Europejskiej z czerwca 2008 r. oraz konkluzje Rady z dnia 15 grudnia 2015 r.,
- uwzględniając dwunaste posiedzenie Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia między byłą jugosłowiańską republiką Macedonii a UE, które odbyło się dnia 20 lipca 2015 r.,
- uwzględniając deklarację końcową przewodniczącego szczytu w sprawie Bałkanów Zachodnich, który odbył się dnia 27 sierpnia 2015 r. w Wiedniu, oraz zalecenia organizacji społeczeństwa obywatelskiego z okazji szczytu w Wiedniu w 2015 r.,
- uwzględniając oświadczenie z Konferencji wysokiego szczebla poświęconej szlakowi wschodniośroziemnomorskiemu i szlakowi zachodniobałkańskiemu, która odbyła się w Luksemburgu dnia 8 października 2015 r., a także oświadczenie przywódców wydane po posiedzeniu przywódców poświęconemu przepływowi uchodźców szlakiem zachodniobałkańskim, które odbyło się w Brukseli dnia 25 października 2015 r.,
- uwzględniając sprawozdanie OBWE/ODIHR z misji oceny potrzeb z dnia 27 listopada 2015 r.,
- uwzględniając priorytety Komisji z czerwca 2015 r. dotyczące pilnych reform w byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii,
- uwzględniając zalecenia grupy ekspertów wyższego szczebla na temat systemowych problemów w zakresie praworządności w związku z przechwytywaniem informacji ujawnionym na wiosnę 2015 r.,
- uwzględniając piąte posiedzenie w ramach dialogu na wysokim szczeblu w sprawie przystąpienia, które odbyło się w Skopje dnia 18 września 2015 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 listopada 2015 r. zatytułowany „Strategia rozszerzenia UE” (COM(2015)0611) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji zatytułowany „Sprawozdanie za 2015 r. w sprawie byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii” (SWD(2015)0212),
- uwzględniając porozumienie polityczne (tzw. „porozumienie z Przhino”) osiągnięte między czterema głównymi partiami politycznymi w Skopje dnia 2 czerwca i 15 lipca 2015 r.,
- uwzględniając 13. posiedzenie wspólnej komisji parlamentarnej UE – była jugosłowiańska republika Macedonii, które odbyło się w dniach 3–4 grudnia 2015 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. L 84 z 20.3.2004, s. 13.

Czwartek, 10 marca 2016 r.

- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dni 18 i 19 lutego 2016 r.,
 - uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie tego kraju,
 - uwzględniając pracę stałego sprawozdawcy Komisji Spraw Zagranicznych ds. byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii Ivo Vajgla,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że perspektywa członkostwa w UE to główna zachęta do dalszych reform, zwłaszcza w dziedzinie praworządności, niezawisłości sądownictwa i zwalczania korupcji, a także źródło nadziei na dostatnią przyszłość dla młodych pokoleń; mając na uwadze, że badania opinii publicznej w byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii wskazują na znaczne poparcie społeczeństwa dla członkostwa w UE;
- B. mając na uwadze, że praworządność, wolność mediów, współpraca regionalna i stosunki dobrosąsiedzkie stanowią zasadnicze elementy procesu rozszerzenia UE;
- C. mając na uwadze, że kraj ten od dziesięciu lat jest krajem kandydującym do UE i wciąż uważany jest za jednego z najbardziej zaawansowanych kandydatów, jeśli chodzi o dostosowanie do dorobku prawnego UE;
- D. mając na uwadze, że (potencjalne) kraje kandydujące są oceniane na podstawie własnych osiągnięć, a harmonogram akcesji zależy od tempa i jakości niezbędnych reform;
- E. mając na uwadze, że Komisja, wspierana przez Parlament, wielokrotnie apelowała o rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych, podkreślając ich znaczenie jako głównego motoru procesu niezbędnych reform;
- F. mając na uwadze, że Rada blokuje postępy w procesie przystąpienia po części ze względu na nierozstrzygnięty spór z Grecją dotyczący nazwy tego kraju; mając na uwadze, że problemy dwustronne nie powinny być wykorzystywane do blokowania procesu przystąpienia do UE, ale należy je rozwiązywać w konstruktywny sposób na jak najwcześniejszym etapie tego procesu, z uwzględnieniem zasad i wartości ONZ i UE;
- G. mając na uwadze, że między Komisją, Radą i Parlamentem panuje zgoda, że utrzymanie pozytywnej rekomendacji do otwarcia negocjacji akcesyjnych z tym krajem zależy od pełnego wdrożenia porozumienia politycznego z czerwca/lipca 2015 r. oraz znaczących postępów w realizacji priorytetów dotyczących pilnych reform; mając na uwadze, że pełne wdrożenie porozumienia politycznego stworzyłoby warunki, w których istnieje realistyczna perspektywa wynegocjowanego rozwiązania sporu z Grecją dotyczącego nazwy;
- H. mając na uwadze, że panująca w polityce mentalność podziałów, brak kompromisu i porażka dialogu przyniosły kryzys polityczny, który doprowadził do bojkotu obrad parlamentu kraju przez główną partię opozycyjną i do dalszego spadku zaufania do instytucji publicznych; mając na uwadze, że zarówno rząd, jak i opozycja wspólnie odpowiadają za trwały dialog polityczny i współpracę polityczną, które są kluczowe dla demokratycznego rozwoju tego kraju, kontynuacji europejskiego kursu oraz dla wspólnego dobra jego obywateli;
- I. mając na uwadze, że kraj ten stoi przed poważnymi wyzwaniami związanymi z przechwyconą komunikacją, co wypukliło kluczowe braki i obawy; mając na uwadze, że niedawny kryzys polityczny ukazał brak skutecznych mechanizmów kontroli i równowagi w macedońskich instytucjach oraz potrzebę zwiększenia przejrzystości i rozliczalności publicznej obejmującej odpowiednie mechanizmy nadzoru nad głównymi usługami i wewnętrzną strukturą;
- J. mając na uwadze, że pełne wdrożenie politycznego porozumienia przez przywódców czterech głównych partii politycznych ma kluczowe znaczenie dla stabilności tego kraju; mając na uwadze, że w tym porozumieniu przewidziano między innymi wyjście z politycznego impasu, powrót opozycji do parlamentu, wdrożenie systemowych reform w zakresie praworządności, wzmocnienie stosunków dobrosąsiedzkich, rezygnację obecnego rządu i premiera co najmniej 100 dni przed przedterminowymi wyborami parlamentarnymi, utworzenie urzędu prokuratora specjalnego oraz wolne i uczciwe przedterminowe wybory parlamentarne;

Czwartek, 10 marca 2016 r.

- K. mając na uwadze, że niektóre z najistotniejszych kwestii w procesie reform dotyczą wpływów politycznych w mediach, wymiaru sprawiedliwości i administracji publicznej, korupcji oraz ukończenia przeglądu umowy z Ochrydy;
- L. mając na uwadze, że kraj ten boryka się z problemem niespotykanej dotąd liczby uchodźców przemieszczających się przez jego terytorium;
- M. mając na uwadze, że po ponad 10 latach Macedonia i Grecja wznowiły dwustronne wizyty na szczeblu ministrów spraw zagranicznych;
1. z zadowoleniem przyjmuje czterostronne porozumienie z dnia 2 czerwca i 15 lipca 2015 r. oraz to, że jego podpisanie ułatwił komisarz ds. rozszerzenia, trzech posłów do Parlamentu Europejskiego oraz mediator UE w terenie; apeluje do partii politycznych, aby wypełniły swoje obowiązki względem obywateli i niezwłocznie zapewniły pełną, konstruktywną i terminową realizację wszystkich zobowiązań w zrównoważony sposób i w duchu negocjacji, w tym podjętego przez nie zobowiązania do wzmocnienia stosunków dobrosąsiedzkich, również z myślą o utrzymaniu pozytywnej rekomendacji do otwarcia negocjacji akcesyjnych z UE; wzywa je również do konstruktywnego zaangażowania się w dialog polityczny oraz do kontynuowania starań na rzecz przywrócenia zaufania społeczeństwa do instytucji, aby utrzymać stabilność polityczną i przyspieszyć realizację programu reform w celu zapewnienia integracji euroatlantyckiej i europejskiej perspektywy;
2. odnotowuje fakt, że wiele zobowiązań przewidzianych w porozumieniu z czerwca/lipca 2015 r. wypełniono w wyznaczonych terminach i zgodnie z założonymi celami, ale ubolewa nad tendencją do odkładania realizacji niektórych zobowiązań oraz nad pewnymi działaniami, które stanowią krok wstecz w odniesieniu do realizacji priorytetów dotyczących pilnych reform; zwraca uwagę na aspekty porozumienia, które odnoszą się do reform strukturalnych, oraz na potrzebę ciągłego i konstruktywnego angażowania się wszystkich stron w prace grupy roboczej powołanej przez mediatora UE, a także we wdrażanie porozumienia, nawet w okresie wyborczym; wzywa wszystkie strony do przedkładania interesów kraju nad interesami partii i podkreśla, że ponadpartyjne porozumienie pozostaje niezbędne do pełnego wdrożenia porozumienia z czerwca/lipca 2015 r., co przywróciłoby temu krajowi perspektywę euroatlantycką; z zadowoleniem przyjmuje powrót do parlamentu głównej partii opozycyjnej SDSM w dniu 1 września 2015 r.; z aprobatą podchodzi do mianowania w dniu 15 września 2015 r. specjalnej prokurator, która będzie prowadziła niezależne i dogłębne dochodzenia; zauważa, że poprawki do nowego kodeksu wyborczego, ustawa ustanawiająca komisję śledczą, ustawa o rządzie, a także ustawa dotycząca składu nowej Państwowej Komisji Wyborczej zostały przyjęte z opóźnieniem;
3. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie przywódców głównej partii politycznej w ramach porozumienia z dnia 2 czerwca 2015 r. do działania na rzecz wzmocnienia stosunków dobrosąsiedzkich, będącego zasadniczym elementem zbliżenia kraju do Unii Europejskiej;
4. zwraca uwagę, że zgodnie z porozumieniem z czerwca/lipca 2015 r. nowy rząd miał zostać zaprzysiężony dnia 15 stycznia 2016 r., sto dni przed uzgodnioną datą przedterminowych wyborów parlamentarnych; odnotowuje, że dnia 23 lutego 2016 r. parlament macedoński przegłosował nową datę przedterminowych wyborów parlamentarnych, które wyznaczono na 5 czerwca 2016 r.; ubolewa jednak, że nie wykorzystano okazji do znalezienia konsensusu między wszystkimi stronami; przypomina, że wybory te będą ważnym testem procesu demokratyzacji kraju; nalega, aby wszystkie partie polityczne poczyniły starania na rzecz stworzenia warunków umożliwiających przeprowadzenie wiarygodnych przedterminowych wyborów, a także podkreśla, że niezwykle ważne jest, by wybory te były wolne, uczciwe oraz w pełni zgodne ze standardami międzynarodowymi i z zaleceniami OBWE/ODIHR;
5. podkreśla potrzebę przygotowania wyborów zgodnie z najwyższymi standardami międzynarodowymi, zapewniając wolne i uczciwe procedury wyborcze oraz zwiększając wolność mediów; wyraża zaniepokojenie powolnym tempem audytu spisu wyborców i reformy mediów; podkreśla, że Państwowa Komisja Wyborcza musi mieć pełną zdolność do wykonywania swojej pracy oraz że metodologia dotycząca audytu spisu wyborców powinna zostać uzgodniona przez wszystkie strony, przy czym należy ustalić poziom kontroli w terenie, aby zapewnić legitymację; ponadto podkreśla, że wszystkie podmioty polityczne powinny szanować wyniki wyborów i aktywnie uczestniczyć w pracach parlamentarnych; zwraca uwagę na wspólną odpowiedzialność najważniejszych sił politycznych za przygotowanie wyborów; apeluje do społeczności międzynarodowej, by była obecna przy obserwacji wyborów;

Czwartek, 10 marca 2016 r.

6. uważa, że zapewnienie ciągłego wsparcia dla postępów byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii na drodze do członkostwa w UE ma strategiczne znaczenie; zauważa, że rekomendacja do otwarcia negocjacji akcesyjnych powinna zależeć od pełnego wdrożenia porozumienia politycznego z czerwca/lipca 2015 r. oraz od znaczących postępów w realizacji priorytetów dotyczących pilnych reform; wzywa Radę, by podjęła ten temat jak najszybciej po przedterminowych wyborach parlamentarnych, zgodnie ze wskazówkami Komisji; podkreśla, że należy zapewnić warunki wstępne umożliwiające przeprowadzenie demokratycznych i uczciwych wyborów, między innymi poprzez sporządzenie wiarygodnego spisu wyborców i zagwarantowanie wolności mediów; z zadowoleniem przyjmuje wysoki poziom dostosowania przepisów do unijnego dorobku prawnego, jak również to, że w zeszłym roku kraj dokonał pewnych postępów w 25 z 33 rozdziałów dorobku prawnego;

7. uważa, że bardzo istotne dla procesu demokratycznego jest, by specjalna prokurator otrzymała pełne wsparcie w realizacji ustalonych zadań i zachowała pełną niezależność oraz dysponowała wszystkimi zasobami wymaganymi do prowadzenia dochodzenia dotyczącego wszelkich nadużyć wynikających z podsłuchów; wzywa do wyeliminowania przeszkód sądowych dotyczących przekazywania dowodów specjalnej prokurator oraz do poparcia zmian w prawie z myślą o zapewnieniu jej niezależnej władzy do celów ochrony świadków w sprawach wchodzących w zakres kompetencji jej urzędu;

8. uważa, że bardzo istotne dla procesu demokratycznego jest niezwłoczne wdrożenie priorytetów dotyczących pilnych reform systemowych w zakresie praworządności i praw podstawowych; zwraca się do Komisji o złożenie Parlamentowi i Radzie sprawozdania z wdrażania porozumienia politycznego i priorytetów dotyczących pilnych reform po przedterminowych wyborach parlamentarnych, a także o przedstawienie oceny przeprowadzenia wyborów;

9. podkreśla kluczową rolę, jaką parlament kraju odgrywa w rozwoju demokratycznym kraju oraz jako forum dla politycznego dialogu i politycznej reprezentacji; wzywa do usprawnienia i umocnienia jego funkcji ustawodawczej i nadzorczej; wzywa do regularnego zwoływania posiedzeń komisji parlamentarnych zajmujących się kwestią przechwytywania komunikacji oraz bezpieczeństwem i kontrywywadem, a także do zapewnienia sprawnego funkcjonowania tych komisji; zwraca uwagę, że nie dotrzymano określonych w porozumieniu politycznym terminów składania sprawozdań przez komisje parlamentarne; wzywa do sfinalizowania zalecenia komisji śledczej dotyczącego wydarzeń, do których doszło w parlamencie dnia 24 grudnia 2012 r.; podkreśla konieczność zapewnienia tej komisji nieograniczonego dostępu do niezbędnych danych, zeznań i wsparcia technicznego, a także konieczność zapewnienia wiarygodnej kontroli parlamentarnej nad pracą służb wywiadowczych, obejmującej niezbędne mechanizmy kontroli i równowagi dotyczące władzy wykonawczej;

10. wyraża zaniepokojenie w związku z tym, że wewnętrzny i zewnętrzny nadzór nad służbami wywiadowczymi oraz ich kontrolowanie są bardzo słabe; wzywa do pilnego umocnienia nadzorczej roli odnośnych instytucji względem tych służb oraz do pełnego wdrożenia zaleceń grupy ekspertów wyższego szczebla na temat systemowych problemów w zakresie praworządności w związku z przechwytywaniem informacji ujawnionym na wiosnę 2015 r.;

11. jest zaniepokojony tym, że macedońska administracja publiczna jest w dalszym ciągu podatna na wpływy polityczne; wzywa rząd do zwiększenia profesjonalizmu, neutralności i niezależności na wszystkich szczeblach oraz do zapewnienia pełnego wdrożenia zasad rozliczalności, przejrzystości i osiągnięć; wzywa właściwe organy do wdrożenia w zrównoważony sposób ustawy o urzędnikach administracji i ustawy o pracownikach sektora publicznego, przy zachowaniu pełnej zgodności z zasadami przejrzystości, awansu za osiągnięcia i równej reprezentacji, a także do przyjęcia kompleksowej strategii zreformowania administracji publicznej na okres 2016–2020, jak również planu działania oraz programu reformy zarządzania finansami publicznymi;

12. podkreśla potrzebę zwiększenia zdolności administracyjnych oraz usprawnienia kształtowania polityki na podstawie dowodów i przy udziale wszystkich stron, aby zapewnić skuteczne wdrażanie strategii politycznych i zakresu odpowiedzialności; apeluje o opracowanie specjalnego programu szkoleniowego dla pracowników administracji publicznej; wzywa Komisję, by zapewniła w tym względzie wsparcie i możliwości wymiany informacji;

13. popiera plany rządu dotyczące ułatwienia dostępu do usług publicznych poprzez nadanie priorytetowego znaczenia rozwijaniu e-usług; proponuje, by rząd poszukał możliwości nawiązywania partnerstw i podsumował istniejące najlepsze praktyki; zauważa, że e-usługi ograniczyłyby obciążenia biurokratyczne dla państwa, obywateli i przedsiębiorczości; uważa ponadto, że e-usługi poprawiłyby gospodarcze wyniki kraju i umożliwiłyby zwiększenie przejrzystości administracji publicznej i usług publicznych;

Czwartek, 10 marca 2016 r.

14. odnotowuje utrwalone ramy prawne i wcześniejsze działania reformujące sądownictwo, ale ubolewa nad przypadkami wybiórczej sprawiedliwości, wynikające zwłaszcza z nieprawidłowego stosowania art. 353 kodeksu karnego; ponownie apeluje o wykazanie woli politycznej i o odpolitycznienie mianowania i awansowania sędziów i prokuratorów, a także o zapewnienie profesjonalizmu i niezależności Rady Sądowniczej; podkreśla, że należy zapewnić skuteczne funkcjonowanie i niezależność sądów administracyjnych oraz zagwarantować im wystarczające zasoby kadrowe, a także wzmocnić zdolności Akademii Sędziów i Prokuratorów; wzywa do przygotowania nowej strategii reformy sądownictwa na okres 2015–2020 oraz planu działania, a także do przeprowadzenia należytych konsultacji na ten temat z zainteresowanymi stronami;

15. uważa, że społeczeństwo obywatelskie jest dobrze zorganizowane, ale wciąż jest zaniepokojony trudnymi warunkami, w jakich funkcjonuje, oraz publicznymi atakami polityków i mediów na organizacje społeczeństwa obywatelskiego; zwraca się do władz, by nie dyskryminowały organizacji społeczeństwa obywatelskiego z żadnych względów takich jak przynależność polityczna, poglądy religijne czy przynależność etniczna; ubolewa nad niewystarczającą współpracą z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, zarówno na szczeblu centralnym, jak i lokalnym, w zakresie kształtowania polityki i stanowienia prawa; wzywa władze, by zachęcały organizacje społeczeństwa obywatelskiego do aktywnego udziału w przeglądzie całego procesu wyborczego; wzywa rząd, by uznał wartość dodaną organizacji społeczeństwa obywatelskiego, konsultując się z nimi w procesie tworzenia ustawodawstwa i kształtowania polityki, by opracował odnośny plan działania na okres 2015–2017, ustanowił radę ds. współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, ułatwił niezbędny dialog, a także by w sposób regularny i usystematyzowany włączał organizacje społeczeństwa obywatelskiego do kształtowania polityki; z zaniepokojeniem odnotowuje brutalne starcia między protestującymi a policją podczas majowych demonstracji w 2015 r., a także wzywa rząd do zapewnienia pełnego poszanowania wolności zgromadzeń;

16. powtarza, że władze i społeczeństwo obywatelskie powinny podjąć odpowiednie działania na rzecz osiągnięcia historycznego pojednania w celu przezwyciężenia podziałów między różnymi grupami etnicznymi i narodowymi (łącznie z obywatelami narodowości bułgarskiej) oraz wewnątrz tych grup;

17. zachęca byłą jugosłowiańską republikę Macedonii do powołania wraz z państwami sąsiadującymi wspólnych eksperckich komisji ds. historii i edukacji i apeluje o powstrzymanie się od wykorzystywania materiałów edukacyjnych, które mogłyby zawierać sformułowania obraźliwe dla innych krajów, aby przyczynić się do obiektywnego i opartego na faktach interpretowania historii, zacieśniania współpracy środowisk akademickich oraz propagowania wśród młodych ludzi pozytywnego nastawienia do sąsiadów;

18. z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe starania władz na rzecz odzyskania od Serbii ważnych archiwów jugosłowiańskich tajnych służb i zachęca je do sfinalizowania tego procesu, co byłoby ważnym krokiem ku zerwaniu z komunistyczną przeszłością oraz ku dalszej demokracji, rozliczalności i siły instytucji;

19. jest wciąż zaniepokojony rozpowszechnioną korupcją, zwłaszcza w administracji państwowej i lokalnej, zamówieniach publicznych i finansowaniu partii politycznych; apeluje do rządu, by zwalczał korupcję w nieselektywny sposób, wypracował wiarygodne wyniki w zakresie zapobiegania korupcji na dużą skalę i jej wykrywania oraz by zapewnił wszystkim organom ścigania i organom kontrolnym wystarczającą autonomię, by mogły działać niezależnie; odnotowuje przyjęcie w listopadzie 2015 r. ustawy o ochronie osób zgłaszających przypadki naruszenia i apeluje do władz o zapewnienie jej wdrożenia zgodnie ze standardami europejskimi; zachęca niezależne organizacje społeczeństwa obywatelskiego i media do ujawniania przypadków korupcji oraz do wspierania niezależnych i bezstronnych dochodzeń i procesów; podkreśla, że należy umocnić niezależność policji, prokuratury i państwowej komisji ds. zapobiegania korupcji, a także zwiększyć możliwości kadrowe i techniczne ministerstwa spraw wewnętrznych w zakresie zwalczania korupcji; wzywa do wzmożonej kontroli potencjalnych konfliktów interesów i aktywów należących do wybieranych i mianowanych urzędników poprzez ustanowienie centralnego rejestru takich urzędników służby cywilnej;

20. z zadowoleniem przyjmuje to, że policja i prokuratura otrzymały wsparcie w walce z przestępczością zorganizowaną i że podjęto kroki, w tym działania regionalne i międzynarodowe, aby zapobiegać handlowi ludźmi i zwalczać to zjawisko; z uznaniem odnosi się do współpracy z krajami sąsiadującymi, państwami członkowskimi UE i Eurojustem w zakresie rozbijania kilku sieci przestępczości zorganizowanej; zachęca do dalszego usprawniania współpracy między organami ścigania, także tymi w krajach sąsiadujących, oraz do zwiększenia uprawnień i zasobów sądów i agencji zajmującej się zarządzaniem mieniem skonfiskowanym; wzywa do zapewnienia operacyjności krajowego centrum koordynacyjnego do walki z przestępczością zorganizowaną oraz do osiągania solidnych wyników w zwalczaniu prania pieniędzy; pochwała udział tego kraju w regionalnych inicjatywach mających na celu zwalczanie nielegalnego handlu bronią palną i materiałami wybuchowymi; wzywa do dalszego zacieśniania współpracy w tej dziedzinie między Komisją a władzami macedońskimi i rządami w regionie;

Czwartek, 10 marca 2016 r.

21. zwraca uwagę na ważny wkład w regionalne działania mające na celu zwalczanie islamskiego radykalizmu; zachęca do opracowania, w ścisłej współpracy z przywódcami religijnymi i społecznościami, kompleksowej strategii i planu działania w celu zapobiegania i przeciwdziałania radykalizacji oraz do kontynuowania starań na rzecz identyfikowania i powstrzymywania zagranicznych bojowników terrorystycznych oraz rozbijania ich sieci; zdecydowanie podkreśla, że rząd powinien opracować wspólną proaktywną strategię polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony, mając na uwadze bieżące zagrożenie międzynarodowym terroryzmem;

22. apeluje o ostateczne zakończenie dochodzeń w sprawie wydarzeń w Kumanowie; z zadowoleniem przyjmuje oświadczenia podmiotów politycznych, zgodnie z którymi nie należy wiązać wydarzeń w Kumanowie ze stosunkami między grupami etnicznymi;

23. przypomina rządowi i partiom politycznym o spoczywającej na nich odpowiedzialności za kształtowanie kultury integracji i tolerancji; ponawia apel o dostosowanie prawa antydyskryminacyjnego do dorobku prawnego UE w odniesieniu do dyskryminacji ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową; zauważa, że w nowym składzie komisji antydyskryminacyjnej jest tylko jedna kobieta i że członkowie tej komisji zostali wybrani na podstawie przynależności politycznej do rządzącej koalicji, co wywołuje obawy dotyczące jej bezstronnego i skutecznego funkcjonowania; potępia stosowanie wszelkich form przemocy wobec społeczności LGBTI i ponownie apeluje o stawianie przed sądem osób odpowiedzialnych za takie akty przemocy; podkreśla konieczność zwalczania uprzedzeń i wszelkiego rodzaju dyskryminacji wobec ludności romskiej, a także ułatwienia ich integracji oraz dostępu do systemu edukacji i rynku pracy; z zadowoleniem przyjmuje nową ustawę o zwalczaniu przemocy domowej, ale zauważa, że nie uznano w niej wszystkich form przemocy; nalega, aby właściwe władze zapewniły ofiarom przemocy domowej usługi wsparcia i przyznały wystarczające środki budżetowe na wdrażanie strategii i planu działania na rzecz równości płci;

24. podtrzymuje stanowisko, że należy zmienić prawo antydyskryminacyjne, aby dostosować je do dorobku unijnego w odniesieniu do wszystkich kategorii dyskryminacji wymienionych w art. 19 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; potępia nawoływanie do nienawiści wobec dyskryminowanych grup i apeluje o natychmiastowe, bezstronne i skuteczne dochodzenia w sprawie wszystkich przestępstw z nienawiści i wynikającego z dyskryminacji atakowania innych osób, a także o ściganie takich przestępstw;

25. w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje „deklarację z Prisztiny”, w której wezwano rządy, organizacje międzynarodowe i międzyrządowe oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego do pełnego stosowania zasad niedyskryminacji i równości w pracach i działaniach na rzecz wspierania i przestrzegania praw Romów oraz zwalczania antycygańskości na Bałkanach Zachodnich;

26. zauważa postępy poczynione w propagowaniu poszanowania praw dzieci; podkreśla potrzebę zwiększenia i monitorowania wskaźnika skolaryzacji w przypadku edukacji wczesnodziecięcej, zwłaszcza w przypadku dzieci znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji; podkreśla znaczenie większej integracji dzieci niepełnosprawnych dzięki zintegrowanym usługom; podkreśla potrzebę gromadzenia zdezagregowanych i wiarygodnych danych o sytuacji dzieci romskich oraz potrzebę wprowadzenia zmian w prawie, aby zapobiegać małżeństwom dzieci; podkreśla potrzebę większej koordynacji działań specjalistów, aby zapobiegać przemocy wobec dzieci i reagować na nią;

27. zauważa z zaniepokojeniem, że współistnienie grup etnicznych wciąż nie ma trwałego charakteru; wzywa wszystkie partie polityczne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego do aktywnego promowania pluralistycznego i tolerancyjnego społeczeństwa o wieloetnicznym i wielowyznaniowym charakterze; podkreśla potrzebę bardziej proaktywnego podejścia, aby wzmocnić współistnienie i dialog, a także potrzebę osiągnięcia spójności wśród różnych społeczności etnicznych, narodowych i religijnych; przypomina rządowi, instytucjom i przywódcom partii o ich zobowiązaniu do pełnego wdrożenia umowy ramowej z Ochrydy i zakończenia jej przeglądu, co obejmuje również zalecenia polityczne; zwraca się do Komisji, by przedstawiła Parlamentowi i Radzie sprawozdanie na temat stosunków międzyetnicznych w kraju oraz wdrażania umowy ramowej z Ochrydy; apeluje o lepszą koordynację strategicznego programu decentralizacji na okres 2015–2020 i jego planu działania;

28. przypomina, że edukacja i kształcenie kulturowe mogą pomagać w kształtowaniu postaw tolerancji i promować pojednanie pomiędzy różnymi grupami etnicznymi; ponownie przedstawia zalecenie sformułowane we wcześniejszej rezolucji na temat zintegrowanej edukacji i zwraca się do rządu i właściwych organów lokalnych, by zapewniły otwarty, przejrzysty i pluralistyczny proces, jeśli chodzi o skuteczne wdrażanie strategii na rzecz zintegrowanej edukacji, przyznając wystarczające finansowanie i włączając organizacje społeczeństwa obywatelskiego do procesu przeglądu i wdrażania tej strategii;

Czwartek, 10 marca 2016 r.

29. wzywa władze do dopilnowania, by wszystkie organy państwowe stosowały się do zaleceń urzędu rzecznika praw obywatelskich i innych organów doradczych przy pełnym poszanowaniu prawa i zasady rozliczalności, do zapewnienia skutecznych sankcji prawnych za niestosowanie się do żądań i zaleceń niezależnych organów, a także do zadbania o zmianę ustawy o rzeczniku praw obywatelskich, tak by była całkowicie zgodna z określonymi przez ONZ zasadami paryskimi dotyczącymi statusu i funkcjonowania krajowych instytucji powołanych do ochrony i promocji praw człowieka;

30. przypomina o znaczeniu wolności i niezależności mediów jako jednej z podstawowych wartości UE oraz fundamentu każdej demokracji; ubolewa nad dalszym ograniczaniem wolności słowa i wolności mediów; w związku z tym ubolewa, że zgodnie ze wskaźnikiem organizacji Reporterzy Bez Granic kraj ten spadł z 34. miejsca w 2009 r. na 117. miejsce w 2015 r.; jest bardzo zaniepokojony polityczną presją, nawoływaniem do nienawiści, ciągłą polaryzacją, brakiem niezależności i pluralizmu w mediach, powszechnym bezprawnym podsłuchiwaniami dziennikarzy, używaniem przemocy i gróźb wobec dziennikarzy oraz przypadkami zastraszania i autocenzury, systematyczną ingerencją polityczną w strategię redakcyjne i niskimi standardami zawodowymi i etycznymi niektórych dziennikarzy, a także brakiem wyważonego dziennikarstwa śledczego;

31. apeluje o podjęcie kroków na rzecz zwiększenia wolności mediów; wzywa wszystkie strony do uzgodnienia pilnej reformy mediów, która zapewni niezależne organy regulacyjne oraz obiektywne i profesjonalne dziennikarstwo; wzywa rząd, by stosował przejrzyste i obiektywne kryteria do reklam społecznych oraz by zapewnił przejrzyste i niearbitralne wdrażanie nowej ustawy o łączności elektronicznej i o audiowizualnych usługach medialnych, co obejmuje umocnienie niezależności i zdolności urzędu ds. regulacji mediów; wzywa do udzielenia członkom rady urzędu ds. regulacji usług audiowizualnych pełnych uprawnień decyzyjnych do mianowania członków tej rady oraz zatrudniania pracowników nadawcy publicznego na zasadzie bezstronnej, w konsultacji ze stowarzyszeniami dziennikarzy; apeluje o zapewnienie niezależności finansowej i redakcyjnej nadawcy publicznego, a także pełnego i równego dostępu do mediów dla wszystkich partii politycznych; w kontekście zbliżających się wyborów apeluje o równe warunki również w odniesieniu do mediów;

32. z zadowoleniem przyjmuje dobry poziom przygotowań do rozwijania sprawnie funkcjonującej gospodarki rynkowej, w tym uproszczenie ram regulacyjnych, dzięki którym poprawiło się jeszcze ogólne otoczenie biznesowe; zauważa jednak, że słabe przestrzeganie zasady praworządności, nieskuteczny system sądownictwa, duża szara strefa i korupcja poważnie utrudniają prowadzenie działalności gospodarczej; podkreśla, że dalsze zwiększanie pewności prawa wśród inwestorów zagranicznych i przedsiębiorstw krajowych, unikanie praktyk dyskryminacyjnych, wzmocnienie zdolności administracyjnych oraz wzmocnienie agencji regulacyjnych i nadzorczych, a także poprawa jakości prawa, praworządność i właściwe egzekwowanie umów pozostają ważnymi wyzwaniem; wzywa ponadto do przeglądu, zgodnie z dorobkiem prawnym UE i zasadami gospodarki rynkowej, art. 353 kodeksu karnego w sprawie nadużywania stanowiska służbowego i władzy; zachęca do usunięcia barier pozataryfowych w handlu; podkreśla znaczenie rolnictwa i turystyki dla dalszego rozwoju kraju z uwagi na ich ogromny potencjał i przewagę strategiczną;

33. wyraża zaniepokojenie wysokim poziomem długu publicznego; wzywa do większej dyscypliny budżetowej i zachęca do stosowania zasady równowagi budżetowej; wzywa do poprawy wykonania budżetu i do zwiększenia przejrzystości budżetu;

34. z zadowoleniem przyjmuje wzrost PKB w pierwszym kwartale 2015 r. o 3,9 % w wartościach realnych, lecz wyraża zaniepokojenie tym, że bezrobocie wciąż jest na wysokim poziomie wynoszącym 27,4 % oraz że współczynnik aktywności zawodowej jest bardzo niski, zwłaszcza wśród osób młodych i kobiet; przypomina, że na zatrudnienie nie powinna mieć wpływu przynależność polityczna i że nie powinno się wykorzystywać kwestii zatrudnienia do wywierania presji na obywateli i zastraszania ich w czasie kampanii wyborczych, zgodnie ze wskazaniem OBWE/ODIHR; apeluje do rządu o ustanowienie funkcjonującego dialogu społecznego, prowadzenie polityki dążącej do zwalczania długotrwałego i strukturalnego bezrobocia, promowanie współpracy w zakresie polityki gospodarczej, lepsze dostosowanie edukacji do potrzeb rynku pracy i opracowanie ukierunkowanej strategii przewidującej, jak zapewnić lepszą integrację młodych ludzi i kobiet na rynku pracy; wzywa rząd do zwrócenia szczególnej uwagi na poprawienie perspektyw dla ludzi młodych;

35. jest zaniepokojony coraz większym drenażem mózgow, co zwłaszcza dotyczy ludzi młodych; zauważa wyzwania stojące przed systemem oświaty w tym kraju i podkreśla konieczność przeprowadzenia kompleksowej analizy w tej dziedzinie; zaleca strategiczne planowanie przyszłych reform i zmian legislacyjnych przy zaangażowaniu ruchów i organizacji studenckich, aby zmniejszyć odpływ wysoko wykwalifikowanej i profesjonalnej siły roboczej; w związku

Czwartek, 10 marca 2016 r.

z danymi i analizami Eurostatu i innych organizacji międzynarodowych, wskazującymi na znaczne tendencje migracyjne, zwłaszcza wśród ludzi młodych, zaleca przeprowadzenie oceny krajowej strategii tworzenia sieci, współpracy i ograniczania odpływu wysoko wykwalifikowanej i profesjonalnej siły roboczej na lata 2013–2020 oraz podanie do wiadomości publicznej danych i statystyki dotyczących tych tendencji;

36. zauważa z zaniepokojeniem wyzwanie stojące przed systemem oświaty w tym kraju i podkreśla konieczność przeprowadzenia kompleksowej analizy w tej dziedzinie; zaleca strategiczne planowanie przyszłych reform i zmian legislacyjnych przy zaangażowaniu zainteresowanych ruchów i organizacji studenckich oraz umożliwieniu im pełnego korzystania z przysługujących im w tym procesie praw;

37. wzywa macedońską Agencję ds. Młodzieży i Sportu do uznania roli macedońskiej Krajowej Rady Młodzieży i udzielanego przez nią wsparcia oraz do ustanowienia stałego mechanizmu współpracy z tą radą; z zadowoleniem przyjmuje proces opracowywania krajowej strategii na rzecz młodzieży na lata 2016–2025 oraz podkreśla konieczność przeznaczenia odpowiednich funduszy na jej realizację;

38. z zadowoleniem przyjmuje plan unowocześnienia i modernizacji części sieci kolejowej i zachęca władze macedońskie do dalszego rozwijania i udoskonalania transportu publicznego we współpracy z krajami sąsiadującymi;

39. ubolewa, że cele w dziedzinie energii nie zostały osiągnięte, zwłaszcza jeśli chodzi o efektywność energetyczną i wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, a także wzywa do niezwłocznego przyjęcia właściwych planów działania;

40. podkreśla, że konieczne są postępy w procesie otwierania wewnętrznego rynku energetycznego oraz że należy w pełni przestrzegać Traktatu o Wspólnocie Energetycznej; podkreśla, że konieczne jest przyjęcie krajowych planów działania w dziedzinie efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych; jest zaniepokojony alarmującymi poziomami zanieczyszczenia powietrza i wzywa rząd do natychmiastowych działań zmierzających do zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza, zwłaszcza w miastach;

41. ponownie wyraża zaniepokojenie wysokimi poziomami zanieczyszczenia powietrza i wody w tym kraju; zwraca uwagę, że potrzebne są znaczne wysiłki w dziedzinie środowiska, a w szczególności w dziedzinie jakości powietrza;

42. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Agencja ds. Żywności i Weterynarii nadal aktualizuje systemy kontroli importu żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, udoskonalając kontrole dotyczące identyfikowania, rejestracji i przemieszczania się zwierząt; z zadowoleniem przyjmuje uchwalenie dodatkowych przepisów o przemieszczaniu zwierząt do celów niehandlowych oraz o kwestiach z zakresu zootechniki, jak też nowych przepisów o dobrostanie zwierząt;

43. wciąż jest zaniepokojony niewystarczającymi zdolnościami w zakresie programowania i absorpcji funduszy Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA); wzywa rząd do wzmocnienia zdolności administracyjnych i finansowych, aby można było właściwie i terminowo pozyskiwać i wykorzystywać środki unijne; wzywa Komisję do ścisłego monitorowania projektów finansowanych przez UE, tak aby uniknąć niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystywania europejskich środków publicznych na cele polityczne i inne niewłaściwe cele;

44. zauważa, że kraj ten zmagają się z bezprecedensowym napływem migrantów, gdyż w 2015 r. przez jego terytorium przemieściło się ponad 500 000 osób; uznaje, że podejmując wyzwanie, jakim jest ogromny napływ migrantów i uchodźców, oraz ustanawiając skuteczne środki zarządzania granicami, kraj zachował się jak odpowiedzialny partner; zdaje sobie sprawę z coraz bardziej napiętej sytuacji na granicy z Grecją i wzywa władze do kontynuowania współpracy i koordynacji z UE w zakresie migracji; zachęca do nasilenia działań związanych z zarządzaniem granicami, aby zwalczać nielegalną migrację i handel ludźmi; zauważa, że taki napływ ludzi spowodował obciążenie gospodarce; wzywa Komisję do większego wspierania zdolności zarządzania granicami i do umożliwienia temu państwu dostępu do odnośnych instrumentów i programów UE; wzywa właściwe władze do unikania i powstrzymywania się od wszelkich działań, w tym od przemocy i zastosowania siły, które mogą dyskryminować uchodźców i migrantów oraz zagrażać ich życiu; zauważa, że wszelkie odnośne formy działania powinny być zgodne z wartościami i zasadami UE, a realizując je, należy szanować godność człowieka i życie ludzkie; nakłania właściwe władze, by z pomocą UE ulepszyły struktury przyjmujące i pobytowe, usprawniły koordynację regionalną i wymianę informacji oraz skuteczne zarządzanie granicami, a także by zwiększyły

Czwartek, 10 marca 2016 r.

zdolności w zakresie egzekwowania prawa i zwalczały handel ludźmi; wzywa Macedonię do dołożenia wszelkich starań, aby zapewnić odpowiednią infrastrukturę uchodźcom i migrantom, zagwarantować im ludzkie warunki, nie dopuszczać do brutalnego zawracania oraz zapewnić ścisłe poszanowanie prawa krajowego i prawa międzynarodowego w dziedzinie uchodźców i azylu; zauważa, że zmalała całkowita liczba bezzasadnych wniosków o udzielenie azylu złożonych w krajach należących do strefy Schengen; przypomina, że należy poświęcić szczególną uwagę trudnej sytuacji dzieci uchodźców i migrantów oraz pozbawionych opieki małoletnich przemierzających kraj, a także zapewnić im podstawowe usługi i odpowiednią opiekę pracowników społecznych;

45. jest zdania, że negocjacje z UE mogą tylko korzystnie wpłynąć na wysiłki zmierzające do rozwiązania dwustronnych sporów, nadając przy tym impuls do wprowadzenia bardzo potrzebnych reform, szczególnie w odniesieniu do praworządności, niezależności wymiaru sprawiedliwości i walki z korupcją, wzmacniając spójność wieloetniczną i zapewniając wiarygodność polityki rozszerzenia UE;

46. pochwała porozumienie z Grecją dotyczące jedenastu środków budowy zaufania, głównie w obszarach edukacji, kultury, energii i spraw wewnętrznych; zauważa, że współpraca jest najlepszym środkiem budowy zaufania; z zadowoleniem przyjmuje – jako pozytywny sygnał – konsultacje na wysokim szczeblu z udziałem dwóch ministrów spraw zagranicznych w dwóch odnośnych stolicach oraz utworzenie wspólnej grupy zadaniowej, której misją jest nadzorowanie wdrażania tych środków; zachęca obie strony do wykorzystania wyników tych spotkań i podjęcia dalszej konstruktywnej dyskusji na wysokim szczeblu politycznym, w tym również na temat wdrażania środków budowy zaufania, z myślą o wzbogaceniu dwustronnej współpracy i wzmocnieniu wzajemnego zaufania; zachęca oba rządy do wykorzystania tej dynamiki i podjęcia konkretnych kroków ku dalszemu umacnianiu wzajemnego zaufania, również w odniesieniu do kwestii nazwy; zachęca wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel i Komisję do wsparcia ducha współpracy i podjęcia nowych inicjatyw, których celem będzie przewyciężenie utrzymujących się różnic zgodnie z orzeczeniem Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 5 grudnia 2011 r., aby znaleźć, we współpracy z obu krajami i ze specjalnym przedstawicielem ONZ, możliwego do zaakceptowania przez obie strony rozwiązania problemu nazwy, a także do przedstawienia Parlamentowi sprawozdania na ten temat;

47. podkreśla znaczenie współpracy regionalnej i uważa, że stanowi ona istotny element procesu przystępowania do UE, ponieważ przynosi temu regionowi stabilizację i dobrobyt; z zadowoleniem przyjmuje konstruktywną rolę tego kraju we współpracy regionalnej i międzynarodowej, a także jego wolę uczestnictwa w wizytach na wysokim szczeblu w krajach sąsiadujących jako sposób na pobudzanie współpracy regionalnej; zauważa, że w relacjach z Bułgarią pozostały nierozstrzygnięte kwestie, i ponownie zauważa, jak ważne jest zakończenie negocjacji dotyczących traktatu w sprawie przyjaźni, dobrego sąsiedztwa i współpracy; ponownie wyraża zaniepokojenie z powodu wykorzystywania argumentów historycznych w bieżącej debacie z państwami sąsiadującymi oraz z zadowoleniem przyjmuje wszelkie wysiłki podejmowane w celu wspólnego świętowania wydarzeń historycznych z sąsiadującymi państwami członkowskimi UE; uważa, że może się to przyczynić do lepszego zrozumienia historii i stosunków dobrosąsiedzkich;

48. z zadowoleniem przyjmuje aktywne uczestnictwo tego kraju w programie działań na rzecz sieci połączeń zainicjowanym przez „balkańską szóstkę”, dzięki zatwierdzeniu porozumienia w sprawie podstawowej sieci transportu regionalnego i innych zobowiązań podjętych w ramach procesu berlińskiego; wzywa właściwe władze do szybkiego wdrożenia tzw. miękkich środków, uzgodnionych w 2015 r. podczas wiedeńskiego szczytu w sprawie Bałkanów Zachodnich (np. uproszczenie/dostosowanie procedur przekraczania granic, reformy kolejowe, systemy informacyjne), przed następnym szczytem w sprawie Bałkanów Zachodnich, który odbędzie się w 2016 r. we Francji;

49. zwraca się do rządu o podniesienie ogólnego poziomu zbieżności z polityką zagraniczną UE, jako że poziom ten wciąż jest niski (68 %); apeluje do rządu o dostosowanie się do wspólnych stanowisk UE w sprawie integralności statutu rzymskiego;

50. wzywa Komisję i Radę do włączenia tego kraju do strategii makroregionalnych UE na rzecz współpracy w Europie Południowo-Wschodniej; gratuluje sukcesu zakończonej prezydencji Macedonii w Inicjatywie Środkowoeuropejskiej;

51. jest zdania, że macedońskie członkostwo w NATO mogłoby przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa i stabilności politycznej w Europie Południowo-Wschodniej; wyraża nadzieję, że negocjacje w sprawie przystąpienia niedługo zostaną otwarte; przypomina jednak, że procesy przystąpienia do UE i do NATO są od siebie niezależne;

52. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, jak również rządowi i parlamentowi omawianego kraju.